

MEMBRANSKO-BIOLOŠKI REAKTOR ČISTILNE NAPRAVE NOVO MESTO

„Prvi korak naredite z zaupanje. Ni vam treba videti celotnega stopnišča. Samo naredite prvi korak.“

(Martin Luther King ml.)

Sept. 2013

Igor ILAR, dipl. ekon.

ZAKAJ?

- Stanje obstoječe naprave (zmogljivost 45.000 PE, tehnološka zastarelost, visoki stroški vzdrževanja in obratovanja)
- Vplivi na okolje
- Zahteve zakonodaje
- Ureditev vizuelnega izgleda

KAKO ? KJE?

1. SELITEV

- Kronovo (2004), območje Kremena-Mokro Polje (2000-2002), Lešnica-desni breg reke Krke (2005-2006), Lešnica-levi breg Krke (2005-2006), Graben, (2004),

---

2. OBSTOJEČA LOKACIJA

- Klasična tehnologija s flotacijo (1999)
  - Klasična s pritrjeno biomaso (2005)
  - Membransko biološki reaktor-MBR (2006)
-

ODLOČITEV

Seja občinskega sveta september 2006

- MBR
- Obstoječa lokacija
  - že degradirano okolje,
  - manjši stroški gradnje in obratovanja
  - izvedba možna v krajšem času

IMENOVANJE PROJEKTNEGA SVETA

VODJA PROJEKTA:	Mag. Jože KOBE
TEHNIČNI VODJA PROJEKTA:	Igor ILAR
ČLAN:	Ljubomir JAKŠE
ČLANICA:	Andreja GORŠE
PREDSTAVNIK KS LOČNA:	Slobodan NOVAKOVIČ

FINANCIRANJE IN IZVEDBA PROJEKTA

- EU PROJEKT: ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNIH VODA V POREČJU REKE KRKE – HIDRAVLIČNE IZBOLJŠAVE KANALIZACIJSKEGA SISTEMA IN CENTRALNA ČISTILNA NAPRAVA V NOVEM MESTU,
- I. faza (Centralna čistilna naprava Novo mesto, primarni kanal Ločna),
- II. faza (kanal Kandija, črpališče Kandija, ZBDV Mestne njive, ZBDV Težka Voda, ZBDV Šmihel 17–18, ZBDV Šmihel 18, ZBDV Gotna vas in črpališče Bršljin)
- Financiranje – I. faza
- Ocena vrednosti – I. faza: 9,94 mil €
- Struktura financiranja:
  - Kohezijski sklad EU 4,84 mil €
  - proračun RS 0,85 mil €
  - MO Novo mesto 4,25 mil €
- Pogodbena vrednost: 8,3 mil € (7,1 mil € CČN + 1,2 mil € kanal pred CČN)

OBREMENITVE V ČASU PROJEKTIRANJA

1. Hidravlična obremenitev

- 1.54 mil. m³ odpadnih vod, povprečno 4.291 m³/dan
- 33 % industrijske odpadne vode (ustanove in podjetja)
- 3,3 % odp. vod iz greznic in izcednih vod iz odlagališča Leskovec
- ostalo so prispevala gospodinjstva

2. Biološka in kemična obremenitev

- 1.789 kg BPK₅ / dan
- 3.986 kg KPK / dan
- 317 kg celotnega N / dan
- 50 kg celotnega fosforja / dan

ZAHTEVE ZAKONODAJE

	Meje do 2010:	Doseženo 2010:	Meje po Uredbi:
KPK mg/l	120	126	110
BPK5 mg/l	20	22	20
Neraztopljene snovi mg/l	35	12,4	35
Amonijev N mg/l	10	27,38	10
Celotni N mg/l	/	38,7	15
Celotni P mg/l	/	5,43	2
Skupne koliformne bakt.v 100 ml	/	/	/
Fekal. koloformne bakt. v 100 ml	/	/	/
Motnost NTU	/	/	/

* Vrednosti označene z rdečo so presegale predpisane normative

PRIPRAVA DOKUMENTACIJE

1. Investitor: Mestna občina Novo mesto
2. IDP, PGD, PZR
3. Nosilec izdelave projekta: SPINA d.o.o.,
ostali: Comteh d.o.o., Telem d.o.o., Toplota d.o.o., Inštitut za vode
Ljubljana ter ZRMK d.o.o.
4. Roki: dokumentacija izdelana od maja do avgusta 2007
5. Gradbeno dovoljene: nov. 2007
6. Vloga za pridobitev sredstev nov. 2007
7. Odločba o dodelitvi sredstev sept. 2008
8. Podpis pogodbe za izvedbo: junij 2011

ZAKAJ MBR?

Izbrana tehnologija omogoča:

- velik izkoristek prostora
- visoki učinek čiščenja odpadnih vod
- manjšo producijo odvečnega blata
- večjo zanesljivost in fleksibilnost delovanja
- nižji investicijski stroški
- primerljivi obratovalni stroški

ZMOGLJIVOST NOVE CČN NM

- 1. 55. 000 PE**
- 2. Hidravlična obremenitev**
2,5 mil. m³ odpadnih vod,
povprečno 7.300 m³/dan
- 2. Biološka in kemična obremenitev**
3.300 kg BPK5 / dan
6.600 kg KPK / dan
605 kg celotnega N / dan
110 kg celotnega fosforja / dan

OPIS NAPRAVE-MEH PREDČIŠČENJE

- Mehansko predčiščenje sestavljajo v prvem delu dve liniji kompaktnih naprav za odstranjevanje peska, maščob in delcev, večjih od 1 cm, v nadaljevanju pa sta še dve fini siti, ki odstranjujeta vse delce večje od 1,5 mm,

OPIS NAPRAVE-BIOLOŠKO ČIŠČENJE

- Dve liniji po 5 reaktorjev, skupni volumen vseh bazenov je 6500 m³
- Biološki liniji sta sestavljeni iz serije anoksičnih ter aerobnih con v naslednjem zaporedju:
  - anoksična cona; aerobna cona 1; swing cona (bodisi aerobna, bodisi anoksična); anoksična cona 2; aerobna cona 2.
- Recikel se avtomatsko regulira do 6 x pretoka s turbo črpalkami
- Vsi bazeni so pokriti.
- Odstranjevanje fosforja se dosega z doziranjem železa v obliki železovega klorida (FeCl_3).

OPIS NAPRAVE-MEMBRANSKA FILTRACIJA

- Membransko filtracijo sestavljajo 4 linije z vgrajenimi 4 kasetami
- Skupne površine membran 20.350 m²,
- Pretok od 16,5 l/m²/uro, energetsko učinkovitim, podtlak od 0,05–0,15 bar.
- Delovna zmogljivost je skupaj 800 m³/h.
- Ročno nastavljena zmogljivost pretoka je preko 1.300 m³/h.

MONTAŽA

05/10/2012

OPIS NAPRAVE-OBDELAVA BLATA

- Vsebnostjo suhe snovi pribl. 1 % prečrpa v zalogovnik,
- Predobdelava na odcejalni mizi, kjer se zgosti na 3–5 % suhe snovi,
- Obdelava na centrifugi, kjer se zgosti na 20–25 % SS.
- Dehidrirano blato se nato v kontejnerjih odvaža na odlagališče nenevarnih odpadkov, kjer ga po postopku mešanja s pepelom lahko uporabijo za prekrivanje deponije.

OPIS NAPRAVE – ČIŠČENJE ZRAKA

- Čiščenje zraka: iz vseh prostorov, kjer se zadržuje oz. nastaja neprijeten vonj, se zrak izsesava in očisti kemijoškim pralnikom zraka z zmogljivostjo 21.000 m³/h.

MEJNE VREDNOSTI IN REZULTATI PRVIH MERITEV

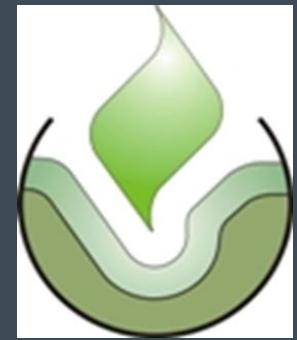
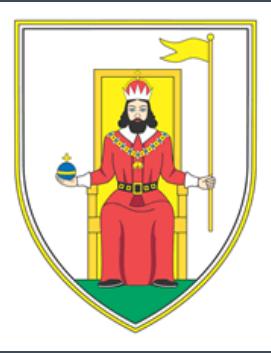
	Meje po Uredbi:	Rezultati dotok	Rezultati iztok
KPK mg/l	110	862	15
BPK5 mg/l	20	396	1
Neraztopljene snovi mg/l	35	/	0,7
Amonijev N mg/l	10	0,0	0,0
Celotni N mg/l	15	62	3,9
Celotni P mg/l	2	11,58	1,08
Skupne koliformne bakt.v 100 ml	/ (10.000)	/	0
Fekal. koloformne bakt. v 100 ml	/ (2000)	/	0
Motnost	/	/	0,05

STROŠKI OBRATOVANJA PRIMERJAVA

1-6 2011:2013

	2011	2013	
Električna energija	297.220	888.452	kWh
Količina odvečnega blata s SS med 20–25 %	1.820	870	t
Opravljene delovne ure operaterjev CČN	2.093	1.573	ure
Kemikalije			
FeCl₃	-	24.800	kg
NaOCl	-	2.000	kg
C₆H₈O₇	-	0	kg
H₂O₂	-	250	kg
DK-DOX smell	-	300	Kg
H₂SO₄	-	200	kg

Hvala za pozornost!

Igor ILAR, dipl. ekon.
Mob: 041-935-063
E-mail: igor.ilar@komunala-nm.si
